

Bataller va pensar que el tercer infart era una bona ocasió per a deixar-se morir. Deixeu-vos morir a la tercera: no vos en penedireu! Aquesta pensada era l'única idea positiva que havia aconseguit articular durant tot aquell reguitzell d'hores confuses i protocols mèdics. D'ençà de la fiblada, la vesprada s'havia enfonsat en una conxorxa de presses i corregudes, de xiuxiuejos i lliteres, de pasadissos que s'allargaven interminables i tubs fluorescents que volaven en sentit contrari. Era una vesprada dolça i càlida, amb el sol i la humitat en el punt just de cocció, el trànsit espessint el brou de les grans vies en una salsa consistent però fluïda; una vesprada d'arbres ufanosos, botigues alegres i parcs a ple rendiment de xiquets i pensionistes. Bataller passejava per baixar el menjar. Aquells àpats abundosos i farcits de *delicatessen* que les empreses pagaven sense miraments eren l'únic plaer dels congressos. Només hi havia un problema: la companyia. O parlaves o menjaves. Bataller preferia menjar. A aquestes alçades de la vida, amb el cul pelat d'aplec i reunions, havia après a ensumar la informació que li interessava molt abans que l'interlocutor haguera començat a verbalitzar-la. De fet, en aquesta habilitat consistia una bona part del seu èxit professional. I, de bracet d'ella, havia adquirit la destresa de mantindre converses sense pronunciar ni una sola paraula i, més difícil encara, sense saber ni tan sols quin era el tema tractat. Tenia la traça d'arrufar les celles i entreobrir la boca en un gest de sorpresa i atenció, assentia davant d'argumentacions que traspuaven contundència, es rascava la barbeta quan la situació exigia un posat de dubte, musclejava per a remarcar el desconcert que es desprenia d'una exposició, es mossegava el llavi inferior

quan el monòleg pretenia ser interessant, alçava les mans amb els palmells oberts per a subratllar obvietats, i fins i tot era capaç de deixar caure el puny enfurit sobre la taula per reblar una conclusió que se suposava sòlida i inalterable. I tot açò ho feia sense saber de què anava la conversa i intercalant-hi, quan algun dels participants l'interpel·lava, expressions com ara: sí, però...; ja, és clar, tot i que...; per descomptat, encara que...; sense cap dubte, sí, sí...; això és evident, si més no... La clau estava en els punts suspensius. Totes aquestes expressions anaven seguides d'una rècula de punts suspensius que convidaven l'interlocutor a continuar amb el seu monòleg mentre ell es lliurava al plaer de les *delicatessen*. Tingueu-ne sempre un bon grapat a mà, de punts suspensius!

Aquell dia la conversa havia sigut llarga i Bataller havia menjat massa i tenia cremor: primer incompliment greu del seu decàleg. Per això va decidir passejar més del compte. Va recórrer a bon pas el llit del riu esquivant bicicletes, partits de futbol que prolongaven espontàniament els límits de les pistes i corredors de fúting que esguitaven una pluja generosa de gotes de suor sobre els espectadors desconcertats. Després es va endinsar per les grans vies saturades de circulació, provant de no perdre el ritme en els passos de vianants. I finalment, quan es va adonar que potser havia forçat massa aquell cos malmés, amb una cremor insuportable que li pujava per l'esòfag, va provar de contrarestar el segon incompliment del seu decàleg minorant el pas i internant-se en els carrers tranquils del barri antic. Allà la vesprada va adquirir la perfecció d'un estereotip. El sol esbiaixava els carrerons en un joc de llums i ombres, una brisa suau atenuava la xafogor de l'estiu, les glopades d'humitat que exhalaven els portals de les cases velles eren compensades per les olors sintètiques d'alguns locals comercials, les restes de batalles alcohòliques de la nit anterior havien quedat recobertes per la pàtina de vestits de moda, cossos de gimnàs i cabells llongueras que exhibien els nous pobladors de les cases rehabilitades. València, la Ciutat de les Vesprades!, va

pensar Bataller. La Ciutat de les Ciències, la Ciutat de les Arts, la Ciutat de la Justícia, la Ciutat de la Música... Tota aquella inflació de ciutats no eren més que barris diferents de la Gran Ciutat del Deute i la Hipoteca, eslògans massa gastats. Per què no la Ciutat de les Vesprades? Va ser en aquell moment, mentre pensava en les imatges que podien acompanyar aquesta frase, quan va notar la fiblada. No s'ho va agafar massa seriosament. Es va asseure en un banc, davant d'una petita glorieta, disposat a corroborar que només es tractava d'una sospita infundada. Al seu costat es va asseure un vell conegut que no va tardar a abraçar-lo de forma efusiva. Ell va notar l'entusiasme de l'altre oprimint-li el pit, però feia uns quants anys que no es veien i es va negar a saludar-lo. El vell amic, insistent, se li va asseure al damunt. Un pes aixafador li dificultava la respiració i el dolor va començar a irradiar-li cap al muscle esquerre. Bataller va comprovar que el senyor Infart havia engreixat molt d'ençà de l'última visita, feia ja més de set anys. Per això, potser, no l'havia reconegut al principi, quan havia acabat de menjar. De fet, la visita l'havia agafat tan d'improvís que ni tan sols duia el mòbil damunt. S'ho havia deixat tot a l'hotel, el telèfon i les pastilles. Allò, en teoria, només havia d'haver sigut una passejada amable per la Ciutat de les Vesprades. A poc a poc va provar d'abandonar aquells carrers de vianants a la recerca d'un taxi, però el dolor li va baixar a rampellades pel braç esquerre i li va pujar cap al coll i la mandíbula, la cremor se li va accentuar com si algú li haguera encés un manoll de pressentiments a la boca de l'estómac i va començar a suar a dolls. Les forces el van abandonar. S'ofegava. S'engrapava el pit per traure's de damunt aquell pes insuportable. Va provar de demanar auxili i va vomitar. Va allargar un braç, suplicant, però la gent anava a la seua. Alguns, els més aprensius, canviaven de vorera; d'altres feien veure que no l'havien vist, però la immensa majoria continuava caminant a l'altra banda del seu braç estirat perquè segurament tenien coses més urgents a fer.

Bataller va notar un buit molt gran, una soledat immensa. El dolor s'havia fos en el remolí d'aquella buidor. L'ensurt es va dissoldre en aquell silenci. Tot s'acabava. Cinquanta-quatre anys de lluita eren a punt d'enfonsar-se en l'embornal del no-res. Tenia por. Pànic! Un eslògan, necessitava un eslògan. Els altres continuarien caminant per aquell carrer i ell ja no hi seria. S'havia passat mitja vida cridant l'atenció de la gent, i ara no sabia què fer. Pitjor encara: no hi podia fer res. Ni respirar, tan sols. La gent continuava a la seua mentre ell es moria. I ell s'hauria quedat més tranquil si tots s'hagueren mort en companyia seua. Potser perquè això no era possible, o perquè estava cagat de por, va decidir subjectar-se a la vida amb totes les seues forces. Ni tan sols se'n podia dir una decisió. No tenia res més: la seua vida i les seues forces. I va romandre així, refermat contra una paret atapeïda de grafit, fins que va arribar l'ambulància. A partir d'aquell moment la consciència se li va extraviar en un seguit d'intermitències: els sotrac del trajecte, la sirena que anava i tornava en un voleteig atarantat, la cara nerviosa del xicot del Samu, les presses i corregudes pels passadissos de l'hospital. I aquell dolor que l'aixafava. Tancava els ulls per no marejar-se, però aleshores li entrava més por, i quan els obria no era capaç d'enfilar els successius retalls de món que recordava, no estava segur de no haver-se adormit entre l'un i l'altre, un lector que s'adormia en les últimes línies de la novel·la, i açò encara li provocava més por, perquè aquell argument que se li esfilagarsava entre les mans balbes de la consciència era la seua pròpia vida. Un grapat de mans, cables i aparells li van escorcollar el cos buscant la ratificació quantitativa d'aquella sospita. La seua vida s'havia transformat en un punt blau i capritxós que oscil·lava en la pantalla del monitor. D'un moment a l'altre Bataller es perdria en una línia horitzontal i contínua. Em muir, va balbucejar. A l'altra banda d'aquell buit, una mà càlida de dits llargs li va acaronar el front. Els metges afegien medicaments al còctel del gota a gota. A poc a poc el dolor va minvar, el pes que li oprimia

el pit va començar a enlairar-se i la respiració es va normalitzar, el vertigen es va diluir en un bressoleig suau i la cansera acumulada es va transformar en son. Una veu femenina li va dir que el perill havia passat i que anaven a traslladar-lo a la unitat coronària, que estiguera tranquil.

Es va despertar al dia següent, monitorat i quasi sense poder bellugar-se, el cos encondolit com si haguera participat en una baralla salvatge i el llit envoltat de tubs i cables.

—Com li diuen? —Una cara gran de pestanyes llargues i somriure amable s'interposava entre ell i el monitor—. Amb tot el tràfec d'ahir no vaig tindre temps de preguntar-li-ho.

Bataller va reconèixer la veu que el dia d'abans l'havia tranquil·litzat. Era una veu enconxada, com si les paraules estigueren fardides de buata i l'abrigaren amb una sonoritat càlida. Es va quedar mirant aquella dona de faccions tranquil·les i esquena ampla i va somriure amb escepticisme:

—No s'escarrasse —va dir—, no m'espera ningú.

—Bé, senyor Nomesperaningú, sóc la doctora Ibarra i vull dir-li que les anàlisis ens han confirmat que haurà de quedar-se uns quants dies amb nosaltres, però tot va bé i el perill ja quasi ha passat.

—Tampoc no s'escarrasse vosté explicant-me el significat del *quasi*, doctora —va afegir Bataller amb la poca força que li quedava—. És el meu tercer infart.

La doctora va estirar les comissures dels llavis, com si haguera dit, ens comprenem, doncs, i li va deixar caure la mà sobre el front abans de marxar. Bataller va reconèixer també aquella mà i va tornar a llegir el mateix missatge que el dia d'abans li havia escrit en el front, potser es morirà o potser no, vés a saber, aquestes coses són així, però nosaltres estarem al seu costat.

El dia es va escolar entre les visites del personal mèdic, les fluctuacions del monitor i les dosis inacabables de medicaments que circulaven per les seues venes. La morfina l'havia sumit en una laxitud confusa de pensaments inconnexos, i quan tancava els

ulls el món exterior es diluïa en un rerefons de somnis esborrallats. La doctora va ser substituïda per un altre col·lega més gran que resumia les seues inspeccions rutinàries fent-li l'ullet i ensenyant-li el dit polze plantat en un gest de complicitat. Bataller tampoc no tenia ganes de parlar i va resumir tot el seu pensament tancant els ulls. Quan els va obrir de nou, la doctora tornava a escriure missatges tranquil·litzadors sobre el seu front. El torn del personal mèdic havia canviat novament. Les constants vitals seguien recuperant-se, el *quasi* de la primera conversa s'havia afermat i la dosi de sedants havia disminuït.

–Vol que li conte alguna cosa de tot açò, o ja s'ho sap de memòria? –la doctora li ho va preguntar mentre agafava un informe dels peus del llit.

–Si va a parlar-me de l'elevació del segment ST, o de l'ona Q, o dels valors de troponina en la sang, pot estalviar-s'ho –va respondre Bataller.

La doctora va fer un gest de *m'ho imaginava*, i va continuar anotant coses en l'informe:

–Baix, en Administració, volen saber les seues dades –va afegir–. Jo ja els he dit com li diuen, però no s'ho acaben de creure. Sempre han sigut uns escèptics.

Bataller li va retornar un gest de *m'ho imaginava* i no va dir res. La doctora no hi va insistir.

El temps avançava lent i pesat. Bataller continuava embolicat en una teranyina de tubs i cables, convertit en un simple perifèric d'alguna unitat central freda i llunyana. Ja havia viscut aquesta sensació altres voltes, però ara la incomoditat era més gran. Es tractava d'estar-se immòbil, d'esperar, i això li costava més que mai. Sabia que l'havien sedat, no tenia massa forces per a bellugar-se, i si ho feia, es cansaria de seguida, però tot i així volia moure's, sentir que manava del seu cos, espentar la lentitud de les hores a còpia de moviments. A poc a poc, de forma quasi imperceptible, el cap va començar a poblar-se-li de records inesperats. Imatges

de la infantesa, de quan anava a escola, de quan jugava amb els amics al carrer Hortaleza, o de quan entrava al vestíbul de la finca i son pare li somreïa des de l'altra banda del taulell de la porteria. Eren imatges desordenades, com si foren fotografies antigues, en blanc i negre. La facultat, la ciutat universitària, el curs que havia passat a París... Bataller fullejava aquell àlbum imprevist des de la seua quietud horitzontal. Sense cap ni peus, algú anava passant diapositives sobre la pantalla vidriosa del gota a gota.

De sobte els monitors van començar a xiular. El primer xiulet en va despertar d'altres i Bataller es va adonar que aquell guirigall d'alarmes tenia raó. Algú se li havia tornat a asseure sobre el pit. S'ofegava. Tot li feia voltes. El món s'allunyava en una espiral vertiginosa. Un grapat de mans trafegaven amunt i avall pel seu cos. Va notar la mà de la doctora sobre el front, tota aquella gent envoltant-lo, i aleshores es va adonar que ja no tenia por i va pensar que aquella era una bona ocasió per a deixar-se morir. Deixeu-vos morir a la tercera: no vos en penedireu! El seu darrer acte professional havia aconseguit agermanar l'eslògan clàssic amb les innovacions que l'havien fet famosos, el principi i la fi units en aquella cerimònia de cloenda.

–No s'abandone, senyor Nomesperaningú, lluite, lluite! –va poder destriar encara la veu enconxada de la doctora mentre algun dels monitors, espentat per les sangolejades de tots aquells braços, s'estavellava contra el terra, i va decidir aprofitar la buata d'aquelles paraules per a deixar-se anar càlidament. Definitivament.

Dos dies després es va despertar. Havia tingut un xoc.

–Una baixada de pressió arterial, una disminució de flux urinari i algunes alteracions cel·lulars de certa importància –la doctora li ho va descriure amb quatre pinzellades. Intuïa que a ell no li calien gaires explicacions–. Per cert, senyor Nomesperaningú, ací fora hi ha dos companys que ja fa temps que l'esperen, i sembla que no són els únics. Només poden passar-hi uns minuts.

Bataller va fer un gest de resignació. No hi podia fer cap altra cosa. Els amics van entrar enfundats en bates verdes.

—Collons, Bataller —va xiuxiuejar Martín tan bon punt es va situar al seu costat—, has aconseguit deixar-los a tots bocabadats, amb aquesta última tècnica. D'això se'n diu crear expectatives. T'has convertit en l'expectativa de tu mateix. Tot el congrés ha experimentat una pujada impensable d'*arousal*. La conferència impronunciada.

—Ha sigut una llàstima que t'hàgem espatlat l'experiment —va reblar Alvarado.

Els companys havien sospitat que li havia passat alguna cosa i havien telefonat a la policia i als hospitals. Entre les habilitats de Bataller estava també la d'empassar-se totes les ponències d'un congrés amb posat d'atenció sense que li n'interessara ni una ni mitja ni cap. Per això els havia estranyat tant la seua absència. Bataller va somriure. No volia parlar. Tampoc no es va molestar a comprovar si hi podia. Els companys havien avisat la seua dona, però li havien tret importància a l'assumpte. Al capdavant, ja havia passat el perill, segons la doctora.

Cristina va arribar en el pròxim torn de visites, li va deixar caure una besada suau i el va renyar per dur una vida tan estressada:

—Tu no necessites congressos. Ni diners. Només necessites descansar —i va començar a fer-li un recompte de tots els cafés, totes les copes, tots els aperitius i tots els greixos que hauria consumit. Se li van oblidar les *delicatessen*. Aquell secret el desconeixia, la seua dona. Quant a la resta, n'estava absolutament informada. De tot! Bataller la va deixar parlar el temps que durava la visita i després es va disculpar irònicament per no poder acompanyar-la fins a la porta. Cristina li va demanar permís per no dir-li res a Jesús, tu ja saps com és el xicon, i li va llançar una besada a l'aire.

Bataller va estar encara tres dies més a l'UCI. Les constants vitals es van normalitzar i la doctora va decidir el seu trasllat a planta, on va romandre huit dies. Durant aquell temps la doc-

tora passava a veure'l dues voltes al dia. Li preguntava com es trobava, i després s'asseia una estona al costat del llit i parlaven de coses intrascendents. Bataller havia recuperat un poc les ganes de parlar, i les visites de la doctora tenien la duració justa per a assadollar-les, de manera que quan arribava la seua dona Bataller ja havia exhaurit les necessitats oratòries i es limitava a escoltar els monòlegs sobre els perills de l'estrés o sobre els models de vida ideal. Cada dia li'n proposava un de diferent, però tots els models resultaven igual d'ideals. L'últim matí, a tall d'anar-se'n, la doctora va passar a acomiadar-se:

—La necrosi no ha sigut tan forta com es podria esperar. Tampoc els dos infarts anteriors li havien causat lesions importants, ni per l'extensió ni per l'àrea afectada —li va dir—. Però açò no va de broma. No pot sumar més infarts. Haurà de medicar-se i passar revisions periòdiques. I estar-se un parell de mesos de baixa. I... —la doctora s'ho va repensar—. Em fa la impressió que vosté ja sap de sobres què ha de fer, senyor Bataller.

—Veig que baix, en Administració, ja saben el meu nom —va somriure Bataller.

—Li ho dic de veres —la doctora hi va insistir. Parlava en veu molt baixa, però estava bonegant-lo—, li convé canviar de vida. No pot sumar-ne més, d'infarts.

Bataller es va quedar mirant-la:

—No es preocupe per això —va dir mentre li encaixava la mà—. Jo també pense que aquest hauria d'haver sigut l'últim.